

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2021/1089
Toplantı Tarihi/Sayısı : 18.7.2023/34
Karar Numarası : 2023/540
Başvuran : H.Y.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, hastaneye sevk kararı olmasına rağmen sevk işleminin gerçekleştirilmediği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle;

a. Sağlık problemleri yaşadığını, tahlillerinin alınması geciktirildiği için rahatsızlanarak acile kaldırıldığını ve doktorun kendisini muayene ederek hastanenin nöroloji bölümüne sevk ettiğini, ancak ilgili personelin çeşitli bahanelerle kendisini hastaneye sevk etmediğini iddia etmiştir.

3. Muhatap Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Mahpusların hastalıklarının muayene, teşhis ve tedavi işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yürütüldüğü, Kurum doktorlarının hazırlanan program uyarınca mahpusların muayene işlemlerini yaptığı, bu konuda herhangi bir mağduriyetin yaşanmaması için gerekli bütün tedbirleri aldıkları, başvuranın da gerek Kurumun revir biriminde gerekse sevk işlemi aracılığıyla devlet hastanesinde gerekli tetkik ve tedavilerinin düzenli olarak yapıldığı, reçete edilen ilaçlarının kendisine eksiksiz bir şekilde teslim edildiği,

b. Başvuranın sağlık sorunlarına ilişkin olarak revir biriminde ya da idarede bekleyen herhangi bir talep dilekçesinin bulunmadığı, ayrıca başvuru dilekçesinde belirtilen hususlarla ilgili olarak da başvuranın Kuruma bir müracaatının olmadığı ve başvuranın iddialarının gerçeği yansıtmadığı belirtilmiştir.

4. Muhataptan alınan yazılı görüş başvurana iletilmiş ve kendisinden yazılı görüşü talep edilmiş, ancak başvuran herhangi bir görüş sunmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Karar türleri" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir: "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi: "*(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenabilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*" hükmünü içermektedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde, Kurumun görevleri arasında İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak olduğu düzenlenmiştir. Aynı maddenin (i) bendi kapsamında da özgürlüğünden mahrum bırakılanların Kuruma yapmış oldukları başvurular incelenmektedir.

11. İhlal iddiasında bulunan kişinin iddialarını ispat etmesi genel kural olduğundan hukuki ve fiili deliller ile desteklenmeyen başvurular da açıkça dayanaktan yoksun kabul edilmektedir. Anayasa Mahkemesi (AYM), ispat yükümlülüğü başvurana ait olmasına rağmen başvuran tarafından soyut şekilde birtakım hükümlere atıfta bulunulması ancak söz konusu hükümlerin nasıl ihlal edildiğinin açıklanmaması ve ispatlanmaması durumunda başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar vermiştir (AYM, *Muhittin KAYA*, B. No: 2013/1213, 04/12/2013, para. 32)

12. Başvuranın, hastaneye sevk kararı düzenlenmesine rağmen sevk işleminin gerçekleştirilmediği iddiasına ilişkin olarak, muhatap Kurum iddiaların gerçeği yansıtmadığını ifade etmiştir. Yapılan evrak incelemesinde başvuranın muhtelif tarihlerde ve onlarca defa hem Kurum doktoru tarafından muayene edildiği hem de Patnos Devlet Hastanesinde başta göz polikliniği olmak üzere psikiyatri ve ortopedi polikliniklerine sevkinin gerçekleştirilerek muayene ve tedavi olduğu, son olarak 7/7/2021 tarihinde Patnos Devlet Hastanesi Acil Polikliniğine, 1/11/2021 tarihinde ise Patnos Devlet Hastanesi Nöroloji Polikliniğine sevk edilerek muayene olduğu tespit edilmiştir. Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılacağı üzere, başvuranın iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle başvurunun kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliĐine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

18/7/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aliřan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŐ
ye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
ye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
ye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
ye